

Motion till riksdagen 2005/06:N270

av **Jan Lindholm (mp)**

Ett RES-H-direktiv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av att i EU driva frågan om ett RES-H-direktiv.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av att Sverige för egen del ökar insatserna när det gäller förnybar energi på området uppvärmning och kyla.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om behovet av ökade insatser för forskning och utveckling inom RES-H-området.

Inledning

Energiförbrukningen inom EU som helhet domineras av energi för uppvärmning och kyla. Över 40 procent av EU-områdets totala energiförbrukning är att hänföra till detta område. Snabbast ökar energiförbrukningen inom området ventilation och kyla. I några av EU:s länder är numera elförbrukningen högre under den varmaste årstiden än under den kallaste.

Förnyelsebar energi för området värme och kyla kan med redan utvecklad teknik ersätta stora delar av den energi som idag har fossilt ursprung. ESTIF (European Solar Thermal Industry Federation) gör bedömningen att i större delen av Europas byggnadsbestånd kan ända upp till 100 procent av energibehovet för värme och kyla ersättas med en kombination av solenergi, biomassa och geotermisk energi.

Förnyelsebar energiteknik kan bidra till en minskning av CO₂ problemet, mindre utsläpp av föroreningar i byggd miljö, skapa nya lokala arbetstillfällen samt inte minst bidra till en stabilare och mindre sårbar energiförsörjning som även på lång sikt är hållbar.

EU-kommissionens "Energy for the future" (White paper 1997) satte upp ett mål att till 2010 nå 12 procent RES (Renewable Energy Sources). EU har därefter genomfört lagstiftning i syfte att nå målet att 12 procent av den totala energiförbrukningen inom unionen skall ske med förnyelsebara energislag 2010. Man har dock enbart arbetat med elektricitet, RES-E, och transporter, RES-T.

Fel! Okänt namn på

Renewable Electricity Directive (EC/2001/77) lägger fast olika detaljmål som innebär att ca 6 procent av den totala energianvändningen växlas över till förnyelsebara energislag genom omställning inom elområdet. På samma sätt har EU genom Biofuels Directive (EC/2003/30) anvisat åtgärder som innebär att en omställning motsvarar ca 1 procent av den totala energiomsättningen. Det innebär sammantaget att man klarar 7 procent av målet på 12 procent som angavs i vitboken från 1997 om man klarar av att leva upp till de två direktiven.

För att klara mer, både för att nå målet 12 procent till 2010 och fortsättningsvis gå vidare med omställningen till långsiktigt hållbara energiförsörjningsformer, så krävs det att man kompletterar med regler även på området för uppvärmning och kyla som, vilket påpekades inledningsvis, står för över 40 procent av den totala energiförbrukningen inom unionen.

Arbeta för RES-H?

Inom EU har Renewables for Energy Sources in Heating and colling (RES-H), inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning. Det politiska intresset har av någon anledning inte varit lika stort som för RES-E- och RES-T-frågor. Det kan möjligen ha sin grund i att olika teknikområden har olika status. Ur försörjningssynpunkt är dock RES-H området minst lika betydelsefullt.

EG-direktivet 2002/91 om energiteknik inom byggnadsområdet är så utformat att det enbart behandlar energisparfrågor och i mycket liten utsträckning omställningsfrågor. Man kan säga att det är ett kortsiktigt angreppssätt som fokuserar på åtgärder som i det korta perspektivet är lönsamma men som inte egentligen påverkar försörjningsfrågan på sikt.

Med ett RES-H-perspektiv finns en stor potential långt bortom de 5 procent som är nödvändiga initialt för att nå målet 12 procent till 2010. Genom stöd till RES-H-teknik skapas goda förutsättningar för långsiktig kostnadsreduktion och långsiktig försörjning. Några länder inom unionen har kommit längre än andra. För att nå framgång är det dock nödvändigt med tydliga signaler på EU-nivå. En större och standardiserad marknad ger företagen stabilare villkor för såväl produktutveckling som investeringar.

Önskemål om åtgärder har arbetats fram av ett stort antal organisationer i EU. Nedanstående förslag till arbetssätt som motionen föreslår att regeringen tar som sin roll inom EU har arbetats fram av

- ESTIF, European Solar Thermal Federation
- AEBION, European Biomass Association
- EGEC, European Geothermal Energy Council
- EUBIA, European Biomass Industry Association
- EREC, European Renewable Energy Council
- EUFORES, European Forum for Renewable Energy Sources
- EUREC, European Renewables Research Centres Agency samt
- Greenpeace och WWF.

Förslag till åtgärder

Ett framgångsrikt RES-H-arbete kräver insatser av flera slag. Sverige bör arbeta för att frågan får hög prioritet inom EU och kan på många sätt arbeta med självförtroende eftersom vi inom vissa delar kan betrakta oss som föregångare. Vi skall dock vara medvetna om att det inom andra områden finns mycket att lära även av andra länder inom unionen.

EU:s mål för RES-H-området är viktiga. Ett direktiv med nationella åtaganden och/eller uppdrag är rimligt på samma sätt som för RES-E- och RES-T-områdena. EU-kommissionen bör leda arbetet inom EU för att ge det nödvändig tyngd.

Långsiktiga finansieringslösningar är av mycket stor betydelse för omställning till teknik som till sin natur har långsiktigheten som signum. Initiativ bör tas till regelverk som gör det möjligt att såväl på nationell nivå som på EU-nivå skapa goda förutsättningar för långsiktiga finansieringslösningar för omställning enligt RES-H-teknologi.

Det finns en stor potential genom kombination av värme och kyla kombinerat med långtidslagring av energi i geotermiska lager. Detta är ett område som ännu är outvecklat. Behovet av forskning och produktutveckling är därför stort. Ett program bör tas fram inom EU som även innehåller större demonstrationsanläggningar.

Sverige bör ta initiativ till att EU samlar alla berörda för att kraftsamla. Målet enligt "Energy for the Future" kan inte nås om inte RES-H-arbetet får en rejäl knuff. Vissa frågor inom EU arbetar man bäst med på nationell nivå, andra lämpar sig väl för arbete i mindre regioner. Omställningen av vår energiförsörjning är emellertid en sådan fråga som kräver ställningstaganden på EU-nivå.

Sverige kan göra en insats för hela unionen genom att driva denna fråga med full kraft. Det finns goda krafter inom unionen som önskar att arbetet får fart. Vi har i vårt land en tradition av att prioritera försörjningsfrågor högt. Låt oss fortsätta på den vägen och ta ett kraftfullt tag i denna fråga.

Stockholm den 29 september 2005

Jan Lindholm (mp)